

OKRESNÁ PROKURATÚRA PREŠOV
Masarykova 16, 080 97 Prešov

Číslo: 1 Pv 66/20/7707-29
EEČ: 2-58-905-2020

Prešov 24.07.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: námestníčka okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 4335/64 XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

najmenej od 28.02.2019 do 22.01.2020 v Prešove, XXXXX XXXXX v časti rodinného domu v jednej miestnosti, ktorú obývala s dcérou XXXXX bez prívodu energií a tepla, pravidelne vystavovala svoju dcéru XXXXX fyzickému a psychickému utrpeniu, ponižovaniu a pohrdavému zaobchádzaniu, pravidelne jej vulgárne nadávala, vyhrážala sa jej zabitím a vyvolávala u nej strach, bezdôvodne na ňu kričala, takou intenzitou, že dňa 22.01. 2020 toto oznámil ich sused telefonicky na č. 158 z obavy o život XXXXX nachádzajúcou sa v dome, ktorá pri preverení oznámenia políciou bola nájdená ustráchaná a skrytá za skriňou, napriek tvrdeniu obvinenej, že sa v dome nenachádza, pričom na nej neboli zistené čerstvé zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie,

lebo obvinená nebola v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície XXXXX ČVS: ORP-68/1-VYS-PO-2020 zo dňa 22.01.2020 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a následne uznesením zo dňa 23.01.2020 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX, nar. XXXXX pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

V prípravnom konaní bola vypočutá obvinená XXXXX, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že s dcérou XXXXX vychádza dobre, má len ju jednu. Nikdy jej nenadávala, majú spolu dobrý vzťah, susedia a jej sestry im to závidia. Dcéru netýra ani psychicky, ani fyzicky. Má silnejší hlas, preto sa niekomu môže zdať, že kričí. Nikdy v živote ju nenapadla. Nikdy sa jej nevyhrážala, neponižovala ju, naopak ju psychicky týrajú susedia. V čase, keď policajti vylamovali dvere do bytu, dcéra stála pri nej, hovorila, že sa bojí policajtov.

V prípravnom konaní bola vypočutá svedkyňa - poškodená XXXXX, dcéra obvinenej, ktorá uviedla, že v inkriminovaný deň sa pohádala s mamkou, lebo sa mame nechcelo ísť preč, že je unavená, preto mama zvýšila na ňu hlas. Mamka následne nadávala na svoje sestry a švagrov, kvôli tomu, že im vypli plyn a sú uzímené. Ukryla sa skriňu, lebo sa bála polície. Bývajú v jednej izbe, bez elektriny, plynu, lebo ich odpojili, nepustia ich ani na toaletu, k ničomu. Cíti sa byť ohrozená zo strany švagrov. Ona na mamu nekričí, iba keď jej prasknú nervy. Ale nie je to nič vážne. Nie je pravda, aby pri tom volala o pomoc.

V priebehu vyšetrovania, z výpovedí svedkov XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, XXXXX, XXXXX bolo zistené, že obvinená XXXXX sa vydala a z manželstva sa jej narodila dcéra XXXXX S manželom sa rozviedla po krátkej dobe a o dcéru sa starala sama. Po niekoľkých rokoch sa vrátila do rodičovského domu, kde bývali jej rodičia a dve sestry s manželmi. Medzi nimi dochádzalo k sporom a hádkam, ktoré boli častejšie po smrti otca a smrti matky asi pred tromi rokmi. Keďže bývali v jednom dome za elektrinu platila obvinená XXXXX a za plyn jej sestry. Keďže obvinená elektrinu viackrát neplatila nakoniec jej ju dňa 01.01. 2017 vypli. Od vtedy elektrinu ani plyn vo svojej izbe nemá zapojené. Dochádzalo k hádkam, skôr nadávkam zo strany obvinenej XXXXX proti jej dcére XXXXX. Nadávala jej v izbe, z ktorej si urobila samostatný vchod do domu. Jednalo sa o vulgárne nadávky a vyhrážky zabitím niekoľko krát mesačne až po niekoľko krát týždenne, počas dňa aj v čase nočného pokoja. Na tieto nadávky jej dcéra neodpovedala, len hrozne zo strachu pišťala, či kvičala. Rovnako vulgárne nadáva aj rodinným príslušníkom a susedom. Nadávky a vyhrážky pri výsluchu potvrdili susedia bývajúci okolo obvinenej XXXXX a aj jej príbuzní bývajúci v tomto dome, vyššie uvedení, ktorí zhodne uvádzali, že posledný rok v noci sa prebúdzajú na hrôzostrašný až neľudský krik, ktorý prebudí celú ulicu. Ide o kňučanie človeka a kvílenie. Tento krik sa šíri z domu obvinenej XXXXX, deti sa ne neho budia so strachom. Viacerí ľudia v lete 2019 na nohách poškodenej XXXXX krvavé diery, ako keby od hasenia cigariet. Ani poškodená XXXXX sa s nikým zo susedstva nerozpráva, podľa nich sa bojí svojej matky. Nikdy z domu sama nevychádza, vždy len s obvinenou. Obvinená zvykne chodiť pred dom, a hrozne hreší na sestry, deje sa to často, nesmeruje to na susedov, ale skôr do rodiny. Niekedy nerozumieť, o čom

sa obvinená s dcérou XXXXX hádajú, počuť len plač XXXXX, často počuť ako obvinená XXXXX nadáva, hreší na ňu, vyhadzuje ju z domu, potom ona plače, že nemá kam ísť. Chodia tam často policajti, ale do vnútra ich nikdy nepustia. Nikdy nevideli, aby obvinená XXXXX bila, mimoriadne vulgárne na ňu nadáva, na nadávky svojej matky plače, alebo až kvičí, prosí, aby prestala jej nadávať. Deje sa to za zatvorenými dverami. Myslia si, že obvinená Adrianu drží mimo kontaktu s ľuďmi. Hrozne sa správa aj voči svojmu okoliu, vykrikovala po deťoch a aj hádzala po nich nezrelé jablká, nadávala pracovníkom, ktorí menili elektrické stĺpy, či zo sociálnej poisťovne. Každý, kto sa k nej ozve, je pre ňu nepriateľ. Dňa 22.01. 2020 obvinená XXXXX vulgárne nadávala svojej dcére XXXXX a tá na tieto nadávky kvičala. Asi dve minúty bolo ticho a potom sa to opakovalo viackrát. Preto sused XXXXX toto oznámil na č. 158. Po príchode polície a hasičov vylomili dvere a obe zobrali so sebou. Obvinená XXXXX sa vrátila domov až po týždni, či dvoch a v čase jej neprítomnosti si svoje veci zobrala XXXXX. Odvtedy XXXXX býva v centre pre týrané osoby My Mamy. Nahrávky predložené XXXXX potvrdzovali uvádzané skutočnosti o plači a kriku z ich bytu.

Zo znaleckého posudku z odboru klinickej psychológie vypracovaného na poškodenú XXXXX vyplýva, že u menovanej ide o závažnú poruchu v myslení. Psychická inštancia „JA“ je u nej mimoriadne slabá, ochromená aktuálnym psychopatologickým procesom. Špecifická vierohodnosť je výrazne znížená v dôsledku silných afektov v čase činu. Poškodená bola silne psychoticky dezorientovaná a vo výpovediach chráni matku. Túto si idealizuje a nepripúšťa si ani minimum, že by matkino správanie jej ubližovalo. Toto ju vlastne usvedčuje, pretože takéto popieranie je jedným zo symptómov, ktoré nachádzame často u obetí násillia a psychického utrpenia. Poškodená trpela fyzicky prinajmenšom chladom zo strany matky, ale najmä psychicky tzv. podvojnou väzbou, keď poškodená dostávala dvojitú informáciu od matky: „mám ťa rada – zabijem ťa,“ čo vedie z dlhodobého hľadiska k patologickej stratégii prežitia a spôsobuje psychické zmeny u obeť násillia. Je u nej prítomná patologická závislosť od násilníčky v dôsledku obranného mechanizmu projektívnej identifikácie s násilníčkou a regres vlastnej osobnosti na nižšie vývinové štádium. Rovnako sú u nej prítomné príznaky patologického pripútania a to lojalita s násilníčkou, snaha chrániť ju a neschopnosť vyhľadať pomoc z vonku s neschopnosťou opustiť násilníka. Toto spôsobí únik do psychózy, psychotickej dezorientácie. Konanie obvinenej jednoznačne spôsobovalo poškodenú osobu fyzické a psychické utrpenia.

V znaleckom posudku z klinickej psychológie vypracovaného na obvinenú XXXXX znalkyňa uvádza, že obvinenú vyšetrila vo svojej ambulancii, ale na ďalšie vyšetrenie sa nedostavila, nakoľko bola dlhodobejšie hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení FNŠP v Prešove. Tempo pri vyšetrení bolo mimoriadne pomalé. Osobnosť sa javila nevyvážená, poruchovo štruktúrovaná. Poprela, žeby svoju dcéru týrala. Ľudí sa stráni, lebo od nich očakáva zlé úmysly. Navonok pôsobí čudácky. Zo svojej ťažkej situácie obviňuje všetkých okolo seba. Vierohodnosť je u nej znížená. Vykazuje črty, ktoré vierohodnosť znižujú. Je u nej znížená sebakritickosť a tendencia prezentovať sa v lepšom svetle. Vzťah k sestram a ich manželom je negatívny so znakmi vzťahovosti a vysokej miery obáv až strachu z týchto príbuzných. Vychádza z toho, že sa jej chcú zbaviť. Svoje správanie k okoliu a dcére bagatelizuje a nie je schopná ho objektívne posúdiť. Dcéru vníma ako neschopnú a nespôsobilú postarať sa sama o seba, hoci obe žili v poslednej dobe

hlavne z príjmov dcéry.

V znaleckom posudku o vyšetrení duševného stavu obvinenej sa uvádza, že pri vyšetrení a z jej zdravotnej dokumentácie zistila, že obvinená XXXXX trpí trvalou poruchou s bludmi, ktorá patrí medzi závažné ochorenia v zmysle psychózy. Začiatok tejto poruchy sa objavuje v stredom veku. Obsah bludov a doba jej začiatku môžu byť spojené so životnou situáciou pacientky. Chorá je presvedčená o svojej pravde a každý nový podnet vedie k ďalšiemu rozvoju bludných obsahov. V dobe spáchania skutku u obvinenej pod vplyvom bludov došlo k vymiznutiu ovládacej a rozpoznávacej schopnosti. Navrhla ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, pretože pobyt na slobode bez adekvátnej psychiatrickej liečby by mohol byť nebezpečný. Rovnako konštatovala, že obvinená nie je schopná správne chápať zmysel trestného konania v súvislosti s posudzovaným trestným činom a neuvedomuje si trestnosť svojho konania. Prognóza vývoja jej osobnosti za predpokladu adekvátnej dlhodobej ochrannej psychiatrickej liečby sa javí ako menej priaznivá.

Zistený skutkový stav je preukázaný aj úradnými záznamami policajnej hliadky zo dňa 22.01.2020, výpisom z evidencie priestupkov, správou MyMamy, o.z. Správami Katastrálneho odboru XXXXX, VSD Košice a VSE Košice a lekáorskými správami na č.l. 214-220 vyšetrovacieho spisu.

Skutku týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona sa dopustí ten, kto blízkej osobe, alebo osobe zverenej do jeho starostlivosti alebo výchove spôsobí fyzické alebo psychické utrpenie bytím, kopaním spôsobovaním rán a popálení rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iných správani, ktoré ohrozuje fyzické, alebo psychické zdravie, alebo obmedzuje jej bezpečnosť.

Z vykonaného dokazovanie je zrejmé, že obvinená XXXXX spáchala skutok pod vplyvom trvalej poruchy s bludmi a došlo u nej k vymiznutiu ovládacej a rozpoznávacej schopnosti. Jedná sa o závažné ochorenie v zmysle psychózy. Rovnako toto ochorenie jej neumožňuje ani chápať zmysel trestného konania a ona si neuvedomuje trestnosť svojho konania. Znalčka navrhuje nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, prokurátor trestné stíhanie zastaví, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má

odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Eva Kenderešová
námetníčka okresného prokurátora